

**Ο ΔΡΑΣΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΗΣ
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟ, ΣΤΟ
ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ 20ου ΑΙΩΝΑ, ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ
ΑΡΧΕΙΑ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ
ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ**

**Νικόλαος Καλογερόπουλος ,
Πνευμονολόγος – Φυματιολόγος ,
Αντιστράτηγος εα,**

**Επίτιμος Διευθυντής Διευθύνσεως Υγειονομικού ΓΕΣ,
τ. Διευθυντής Πνευμονολογικών Κλινικών 424 ΓΣΝΕ και
401 ΓΣΝΑ.**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- 1. Η TB είναι ένα σημαντικό δημόσιο πρόβλημα υγείας στις αναπτυσσόμενες χώρες.**
- 2. Είναι εφικτός ο δραστικός έλεγχος της νόσου για περισσότερα από 50 χρόνια.**
- 3. Η φυματίωση ήταν στο παρελθόν ένα σημαντικό πρόβλημα για την χώρα μας και ειδικά για το Στρατό διότι οι νεαροί ενήλικες εμφανίζονται να έχουν προδιάθεση για εξέλιξη μιας λανθάνουσας μόλυνσης σε νόσο.**
- 4. Ο Στρατός τώρα έχει καταφέρει να θέσει υπό έλεγχο την νόσο, όπως γενικά όλη η χώρα μας παρά το γεγονός της αθρόας μετανάστευσης από χώρες με πτωχό έλεγχο της νόσου.**

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

- 1. Η περιγραφή του προβλήματος της Φυματίωσης στον Στρατό και γενικά σε όλη την χώρα, διότι το προσωπικό του Στρατού, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του Ελληνικού πληθυσμού και αντιμετωπίζει παρόμοια προβλήματα από την φυματίωση με τον υπόλοιπο πληθυσμό.**
- 2. Η αξιολόγηση των προληπτικών μέτρων που ελήφθησαν για τον έλεγχο της νόσου.**

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

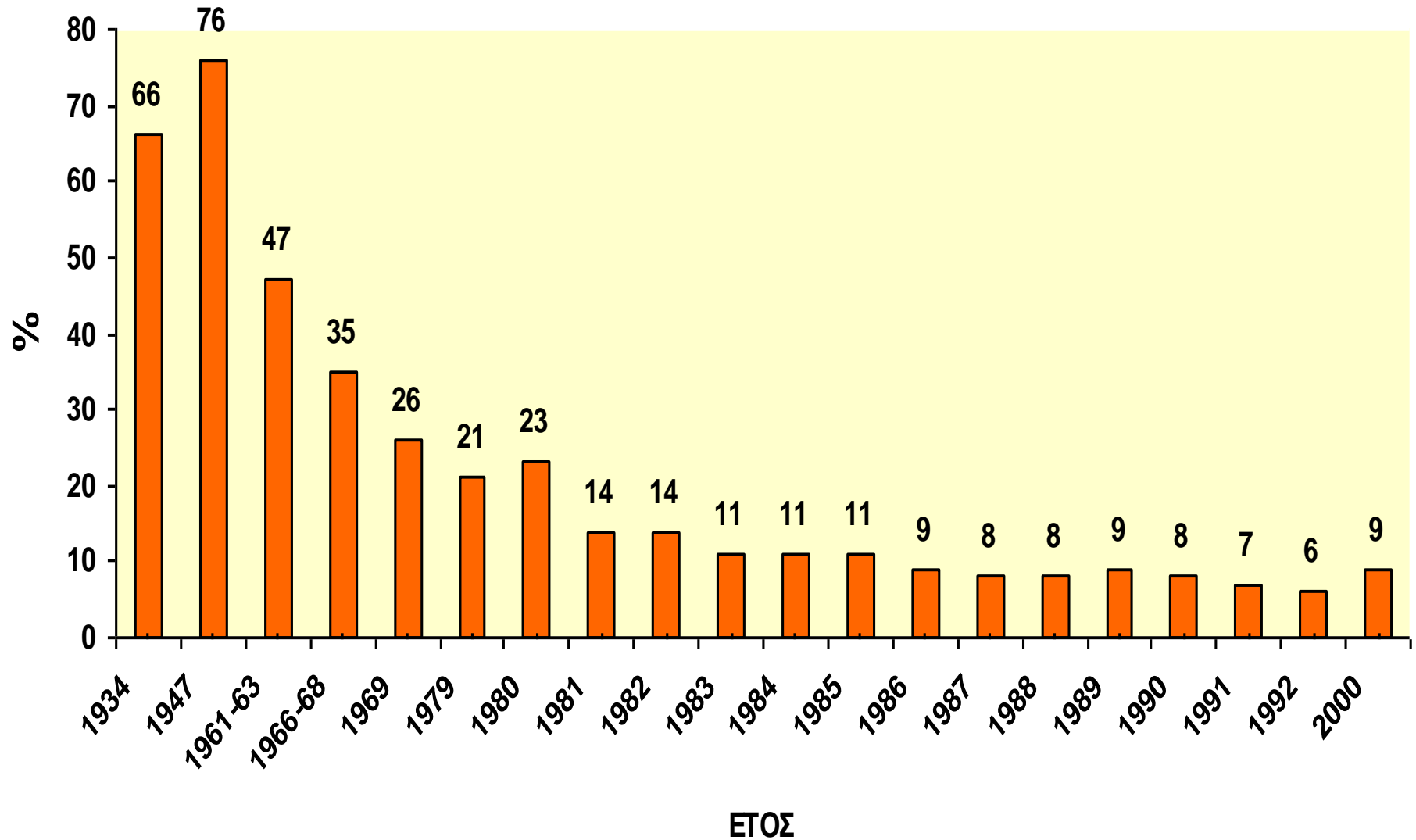
- 1. Η προκαλούμενη πρόσκαιρη ή και μόνιμη ανικανότητα στους πάσχοντες για εκπλήρωση των στρατιωτικών τους υποχρεώσεων.**
- 2. Οι οικονομικές επιπτώσεις λόγω μακράς νοσηλείας, αναρρωτικών αδειών και συντάξεων. Υπενθυμίζεται ότι ο Στρατός διατηρούσε Ειδικό Νοσοκομείο, το 414 ΝΝΘ, αποκλειστικά και μόνο για την νοσηλεία των πασχόντων από Φυματίωση.**
- 3. Ο ψυχολογικός αντίκτυπος στο περιβάλλον του ασθενούς και δημιουργία είτε κλίματος αποφυγής της στράτευσης, ακόμη και σε ιαθέντες, για τον φόβο της υποτροπής της νόσου των είτε απόκρυψης και ενεργού νόσου, για την αποφυγή του κοινωνικού κόστους, από την αποκάλυψή της.**

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Δημοηλιόπουλος Ι. (1978) Η πνευμονική φυματίωση και ο αντιφυματικός αγών ΙΕΕΔ 12(5)427
2. Δημοηλιόπουλος Ι. (1981) Η πνευμονική φυματίωση στις Ένοπλες Δυνάμεις ΙΕΕΔ 15(4)
3. Καλογερόπουλος Ν. (1980) Η φυματίωση εις τας Ενόπλους Δυνάμεις της Β. Ελλάδος κατά την δεκαετίαν 1970 – 1979. Η΄ Ιατρικό Συνέδριο Εν. Δυνάμεων 1980.
4. Μπάζα Α. (1981) . Πρόγραμμα Αντιφυματικού Αγώνα ΙΕΕΔ 15 (4)
5. Μπίτσιος Α. (1981) Ο ρόλος και το μέλλον της ομαδικής μικροακτινογραφίσεως. ΙΕΕΔ 15 (4).
6. Pollok W. (1941) Tuberculosis in the Army. Amer. Rev. Tub. P. 658.
7. Σταυρόπουλος Κ. (1950). Συμβολή εις την έρευναν της πνευμονικής φυματίωσεως παρά τω Στρατώ. Διατριβή επί διδακτορία. Αθήναι.
8. Σταυρόπουλος Κ. (1979) Πνευμονολογία. Αθήναι.
9. Καλογερόπουλος Ν. (1992) Κλινικές εκδηλώσεις της πνευμονικής φυματίωσης σε νεαρούς ενήλικες. 14ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων 1992.
10. Σπυριδάκης Εμ., Κολλίντζας Α., Τσαγκαράκης Μ., Λουκίδης Σ., Καλογερόπουλος Ν. (1996) Η Φυματινική Διαμόλυνση και ο Φυματινικός Δείκτης στην ηλικία του στρατεύσιμου κατά το έτος 1995 – 1996. Σύγκριση με παλαιότερα στοιχεία. 16ο Ιατρικό Συνέδριο Ενόπλων Δυνάμεων 1996.
11. Καλογερόπουλος Ν., Μερμύγκης Χ., Ζέρβας Ε., Κάτσενος Σ., Πανάγου Π., Τσιντιρής Κ. (1997) Ακτινολογική εμφάνιση της Πνευμονικής Φυματίωσης σε νεαρούς ενήλικες πρό και μετά την εφαρμογή του αντιφυματικού εμβολιασμού BCG. 9ο Πανελλήνιο
12. Συνέδριο Νοσημάτων Θώρακος.
13. Καλογερόπουλος Ν., Επιδημιολογία της Φυματίωσης. (1999) 10ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσημάτων Θώρακος.
14. D. Bouros, J. Demoiliopoulos, P. Panagou, N. Yiatromanolakis, M. Moschos, A. Paraskevopoulos, D. Demoiliopoulos, N. Siafakas. Incidence of Tuberculosis in Greek Armed Forces from 1965 – 1993. Respiration 1995; 62:336-340.
15. Kalogeropoulos N., Psathakis K., Panagou P., Tsintiris K., Galatas J., Ganas K., Kostikas K., Palaiologou A., Polizoι K., Parashakis A., Loukidis S. Clinical features of Pulmonary TBC in young adults after the introduction of BCG. (2000) XXXIII International Congress on Military Medicine.
16. Καλογερόπουλος Ν., Παπανδρέου Α., Μπακαφούκα Χ., Καραμάνης Θ., Μαργαρίτης Χ., Νικολόπουλος Θ., Τι γνωρίζουν οι νέοι για την Φυματίωση. Α΄ Βραβείο Ελληνικής Πνευμονολογικής Εταιρείας, 6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νοσημάτων Θώρακος, 8-12-91.

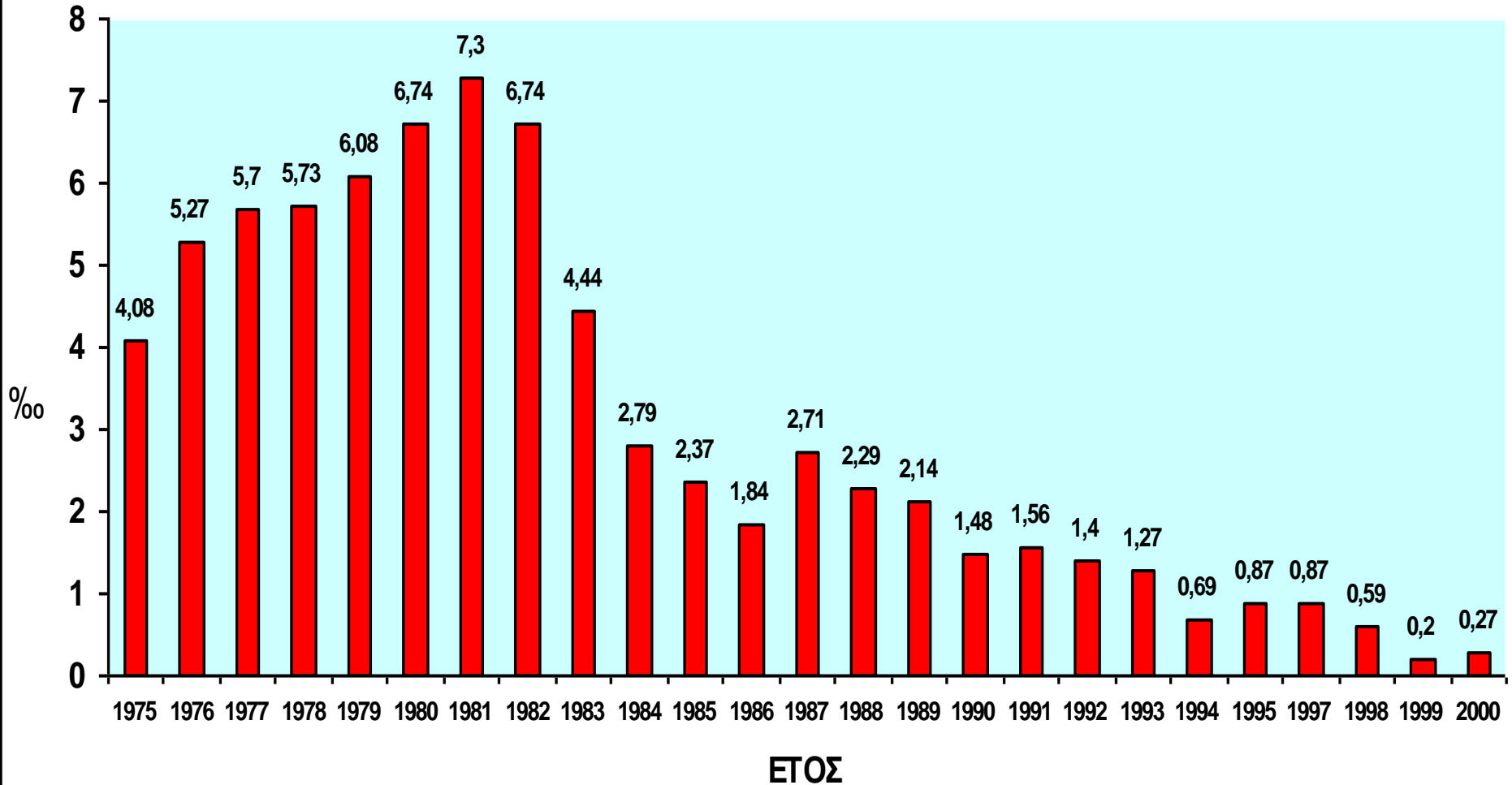
ΠΙΝΑΞ Ι

ΦΥΜΑΤΙΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ

ΠΙΝΑΚΕΣ II

ΝΟΣΗΡΟΤΗΣ ΤΒΣ ΑΠΟ 1975 - 2000

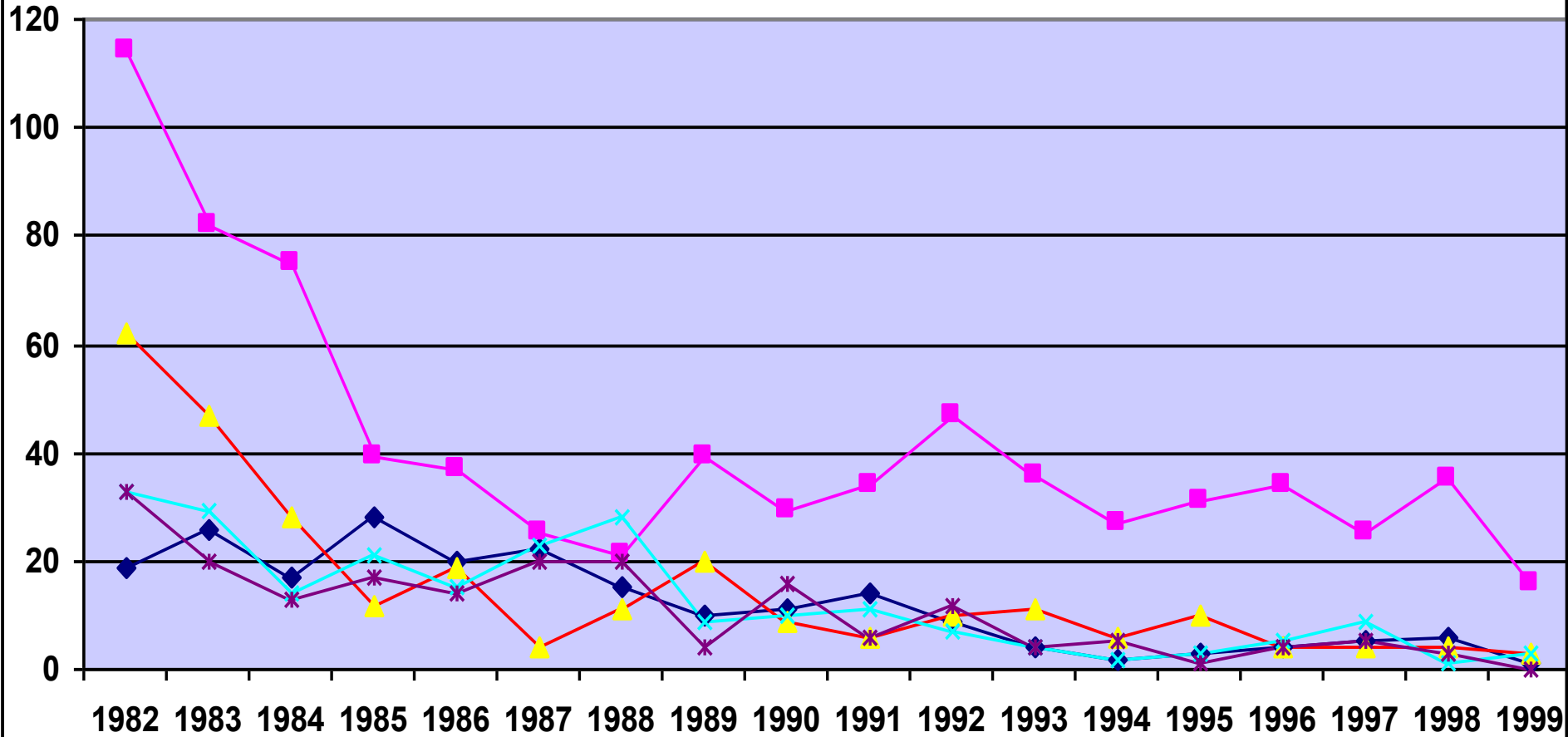
ΠΙΝΑΞ ΙΙΙ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ

ΕΤΟΣ	ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΟΙ			ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ	
	ΕΝΕΡΓΟΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΟΣ		ΕΝΕΡΓΟΣ	
ΔΙΑ-ΓΝΩΣΗΣ	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΤΒ ΠΛΕΥΡ.	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΤΒ ΠΛΕΥΡ.
1982	19	114	62	33	33
1983	26	82	47	29	20
1984	17	75	28	14	13
1985	28	39	12	21	17
1986	20	37	19	15	14
1987	22	25	4	23	20
1988	15	21	11	28	20
1989	10	39	20	9	4
1990	11	29	9	10	16
1991	14	34	6	11	6
1992	9	47	10	7	12
1993	4	36	11	4	4
1994	2	27	6	2	5
1995	3	31	10	3	1
1996	4	34	4	5	4
1997	5	25	4	9	5
1998	6	35	4	1	3
1999	1	16	3	3	0
ΣΥΝΟΛΟ	216	746	270	227	197

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι

ΝΟΣΗΡΟΤΗΣ ΑΠΟ ΤΒΣ

◆ ENER. ΠΝ. ΤΒ Ν/Σ

■ ANEN. ΠΝ. ΤΒ Ν/Σ

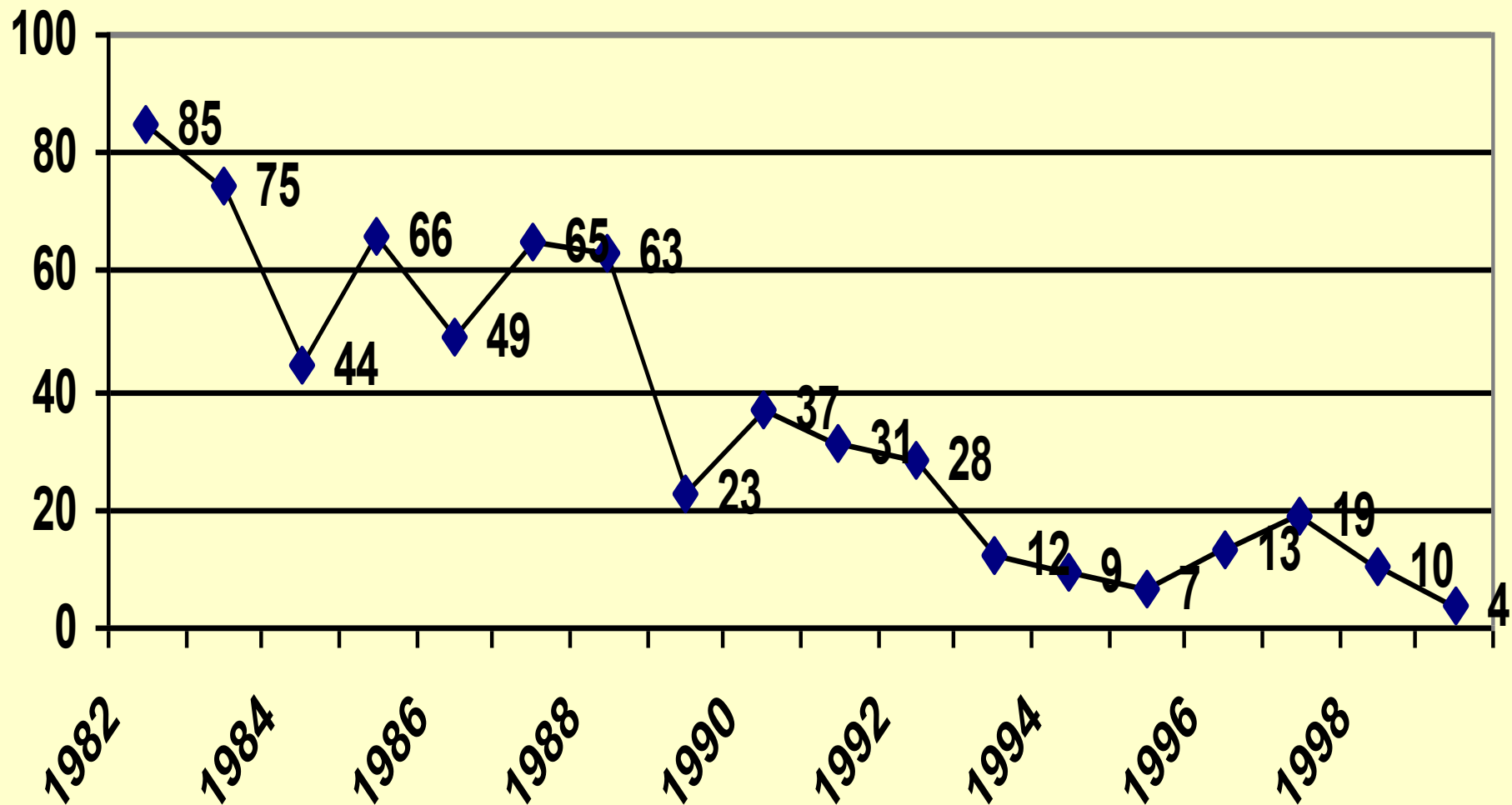
▲ ANEN. ΠΛΕΥΡ. Ν/Σ

✕ EN. ΠΝ. ΤΒ. ΥΠΗΡ.

* EN. ΠΛΕΥΡ. ΥΠΗΡ.

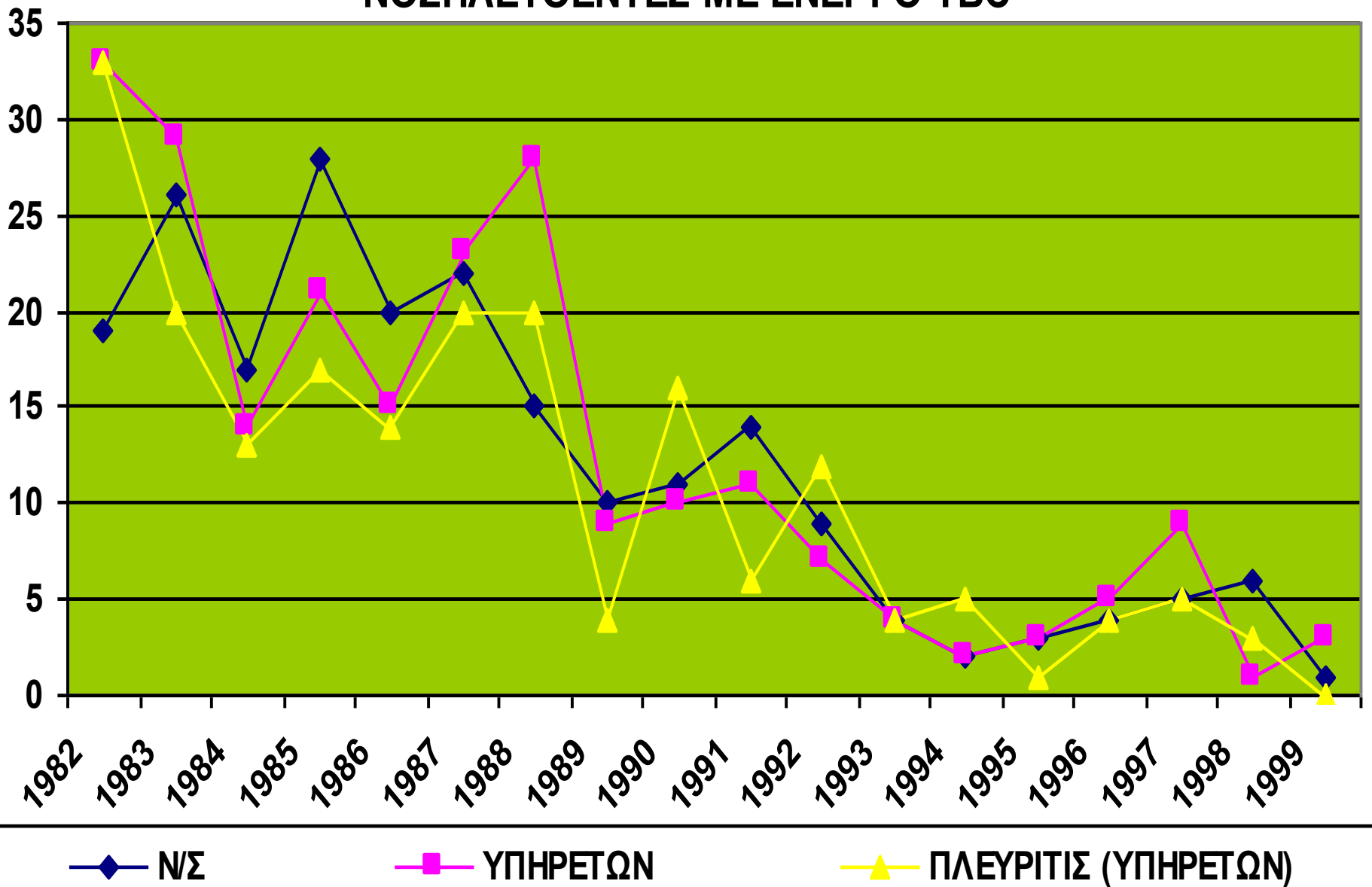
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΕΝΕΡΓΟ ΤΒΣ ΚΑΤΑ ΕΤΟΣ

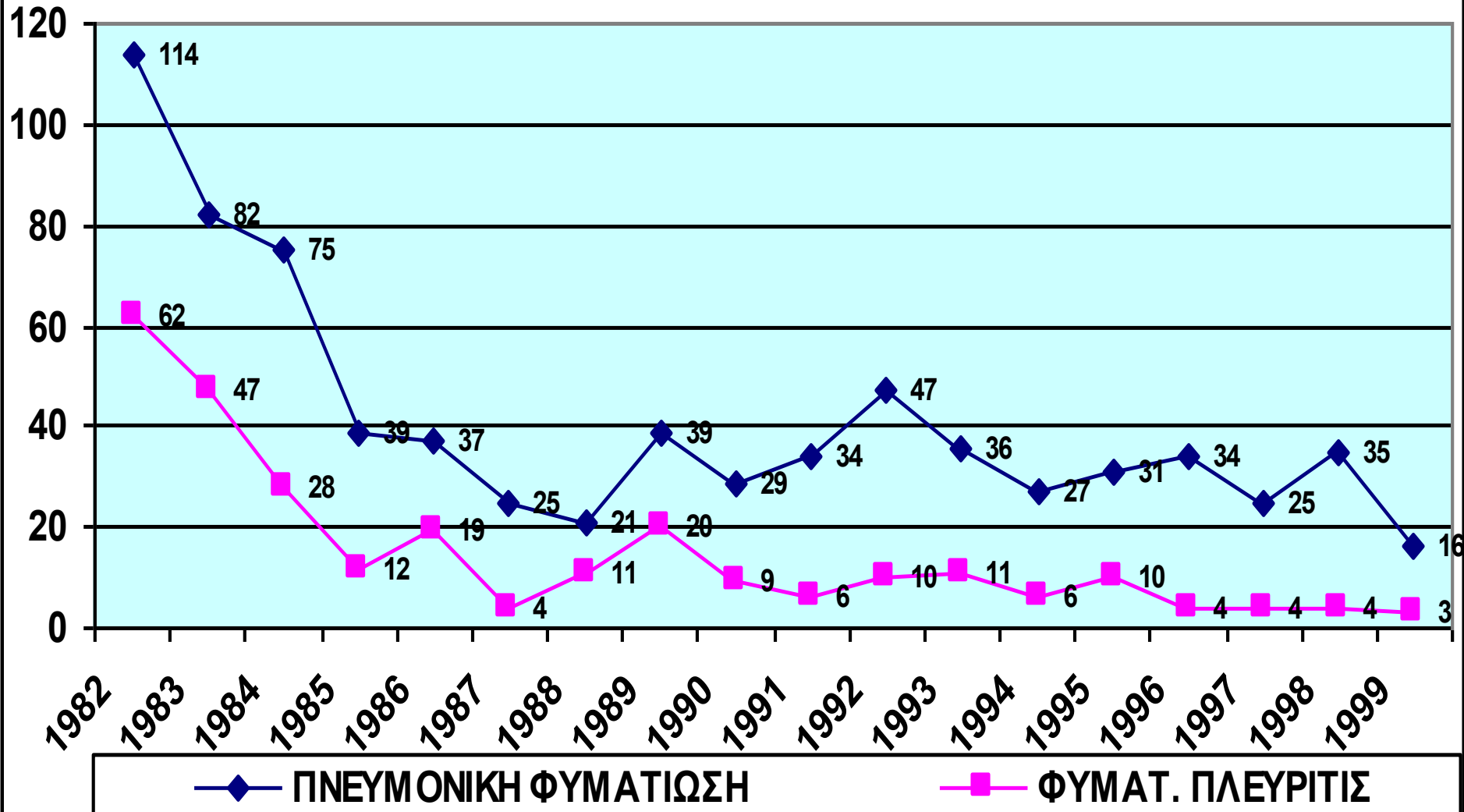
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙΙ

ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΕΣ ΜΕ ΕΝΕΡΓΟ ΤΒΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ IV

ΑΝΕΡΓΟΣ ΤΒΣ ΣΕ ΝΕΟΣΥΜΛΕΚΤΟΥΣ

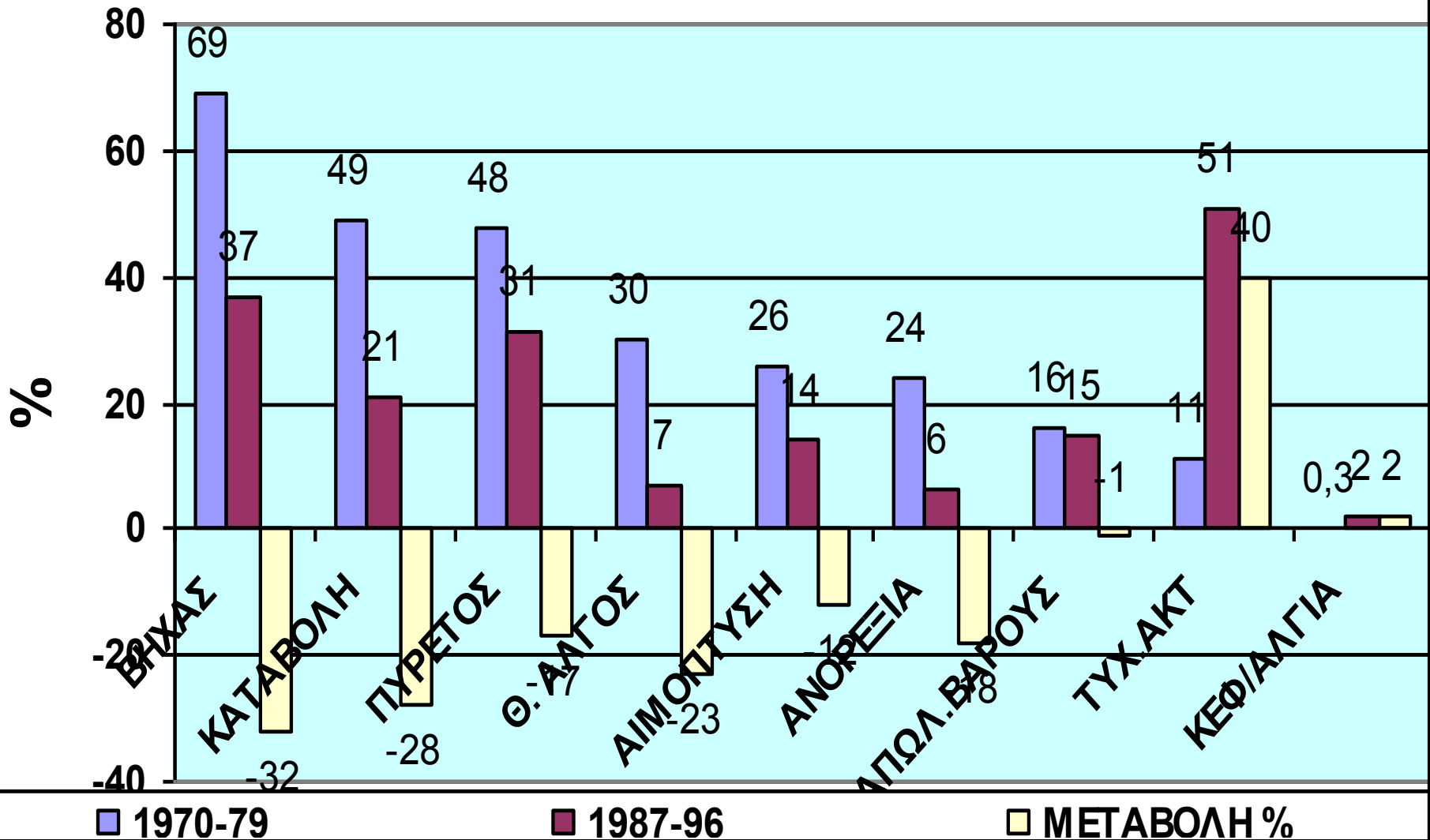
ΠΙΝΑΞ IV

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΠΝΕΥΜΟΝΙΚΗΣ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ

ΣΥΜΠΤΩΜΑ	n=270	1970-79	n=189	1987-96	TOTAL	n=459	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	No	%	No	%	No	%	%
ΒΗΧΑΣ	201	69	69	37	270	59	-32
ΚΑΤΑΒΟΛΗ	142	49	39	21	181	39	-28
ΠΥΡΕΤΟΣ	140	48	58	31	198	43	-17
Θ. ΑΛΓΟΣ	89	30	13	7	102	22	-23
ΑΙΜΟΠΤΥΞΗ	78	26	27	14	105	23	-12
ΑΝΟΡΞΙΑ	71	24	12	6	83	18	-18
ΑΠΩΛ.ΒΑΡΟΣ	47	16	28	15	75	16	-1
ΤΥΧ.ΑΚΤ	32	11	96	51	128	28	40
ΚΕΦ/ΑΛΓΙΑ	1	0,3	4	2	5	1	2

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ V

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ Χ. Π. ΦΥΜΑΤΙΩΣΗΣ

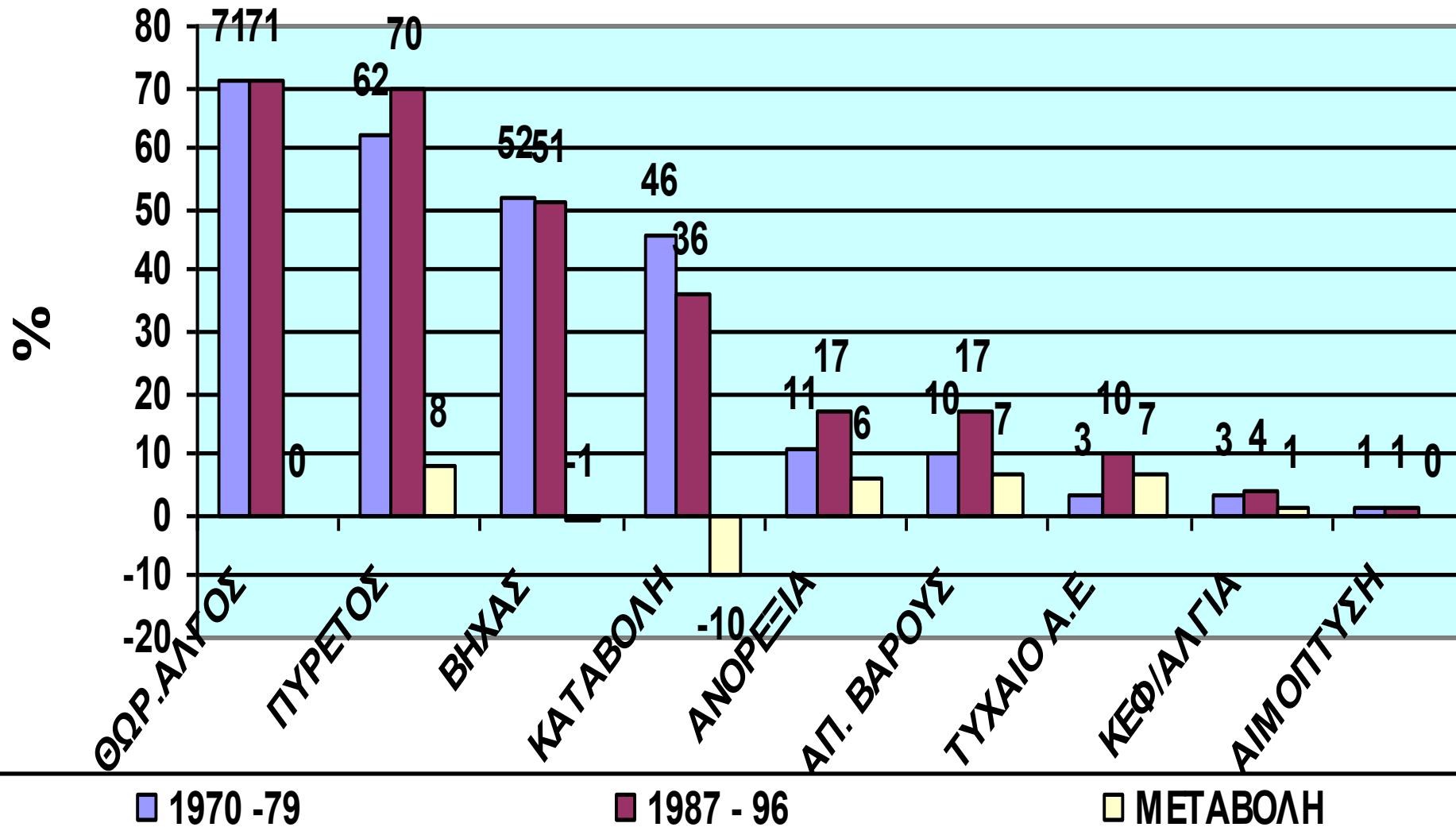

ΠΙΝΑΞ V

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΥΜΑΤΙΩΔΟΥΣ ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΟΣ							
ΣΥΜΠΤΩΜΑ	n = 270	1970-79	n = 84	1987-96	ΣΥΝΟΛΟ	n = 354	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
	No	%	No	%	No	%	%
ΘΩΡ.ΑΛΓΟΣ	199	71	60	71	259	71	0
ΠΥΡΕΤΟΣ	176	62	59	70	235	66	8
ΒΗΧΑΣ	146	52	43	51	189	53	-1
ΚΑΤΑΒΟΛΗ	129	46	30	36	159	45	-10
ΑΝΟΡΕΞΙΑ	31	11	14	17	45	13	6
ΑΠ. ΒΑΡΟΥΣ	27	10	14	17	41	12	7
ΤΥΧΑΙΟ Α.Ε.	9	3	8	10	17	5	7
ΚΕΦ/ΑΛΓΙΑ	8	3	3	4	11	3	1
ΑΙΜΟΠΤΥΣΗ	4	1	1	1	5	1	0

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ VI

ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΦΥΜΑΤΙΩΔΟΥΣ ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΝΤΙΦΥΜΑΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

1. Στρατηγικές ανεύρεσης των περιστατικών όπως:
 - α. Μαζική μικροακτινογράφιση όλων των νεοσυλλέκτων.
 - β. Έλεγχος των ελθόντων σε επαφή με κάθε διεγνωσμένη περίπτωση TBC με:
 - (1) Δερμοαντίδραση Mantoux
 - (2) Ακτινογραφία θώρακος.
 - γ. Επίσκεψη Ειδικού Πνευμονολόγου – Φυματιολόγου στην Μονάδα που εντοπίσθηκε περιστατικό Φυματίωσης για επιτόπου έλεγχο της κατάστασης.
2. Θεραπεία σε Νοσοκομείο όλων των περιστατικών ενεργού TB.
3. Προληπτικά μέτρα που περιελάμβαναν:
 - α. Προληπτική χορήγηση INH στους ελθόντες σε άμεση επαφή.
 - β. BCG εμβολιασμό των νεοσυλλέκτων που είχαν αρνητική Mantoux.
 - γ. Ακτινογραφία θώρακος για όλους τους υπηρετούντες μετά από ένα χρόνο και πριν από την απόλυσή τους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Την τελευταία δεκαετία του 20 αιώνα η νοσηρότητα από TBC στην Ελλάδα έχει μειωθεί σημαντικά.
2. Η νοσηρότητα από TBC στην Ελλάδα είναι τώρα χαμηλή.
3. Η νοσηρότητα από TBC στον Ελληνικό Στρατό είναι τώρα πολύ χαμηλή.
4. Η Αντιφυματική Εκστρατεία πρέπει να συνεχισθεί.
5. Υπάρχουν αρκετά σημεία της Αντιφυματικής Εκστρατείας που έκανε ο Στρατός, που αξίζουν την επικέντρωση του ενδιαφέροντος των ειδικών.

Ευχαριστώ πολύ για την παρουσία σας

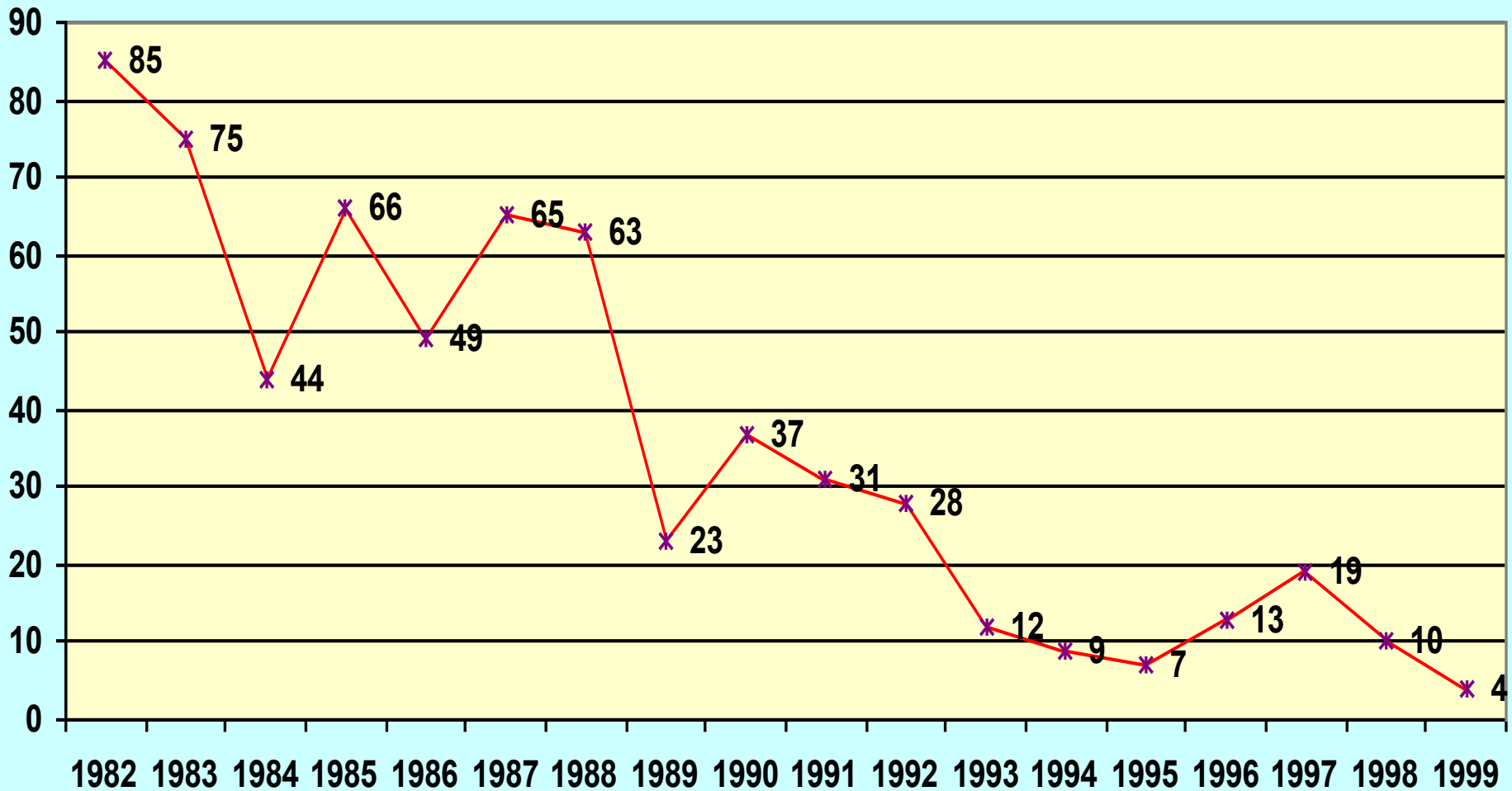
ΠΙΝΑΚΕΣ ΙΙΙ

ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΤΒC

YEAR OF FINDING	CONSCRIPTS			OLD SOLDIERS	
	ACTIVE PULM. TB	INACTIVE		ACTIVE	
		PULM. TB	TB PLEUR	PULM. TB	TB PLEUR
1982	19	114	62	33	33
1983	26	82	47	29	20
1984	17	75	28	14	13
1985	28	39	12	21	17
1986	20	37	19	15	14
1987	22	25	4	23	20
1988	15	21	11	28	20
1989	10	39	20	9	4
1990	11	29	9	10	16
1991	14	34	6	11	6
1992	9	47	10	7	12
1993	4	36	11	4	4
1994	2	27	6	2	5
1995	3	31	10	3	1
1996	4	34	4	5	4
1997	5	25	4	9	5
1998	6	35	4	1	3
1999	1	16	3	3	0
TOTAL	216	746	270	227	197

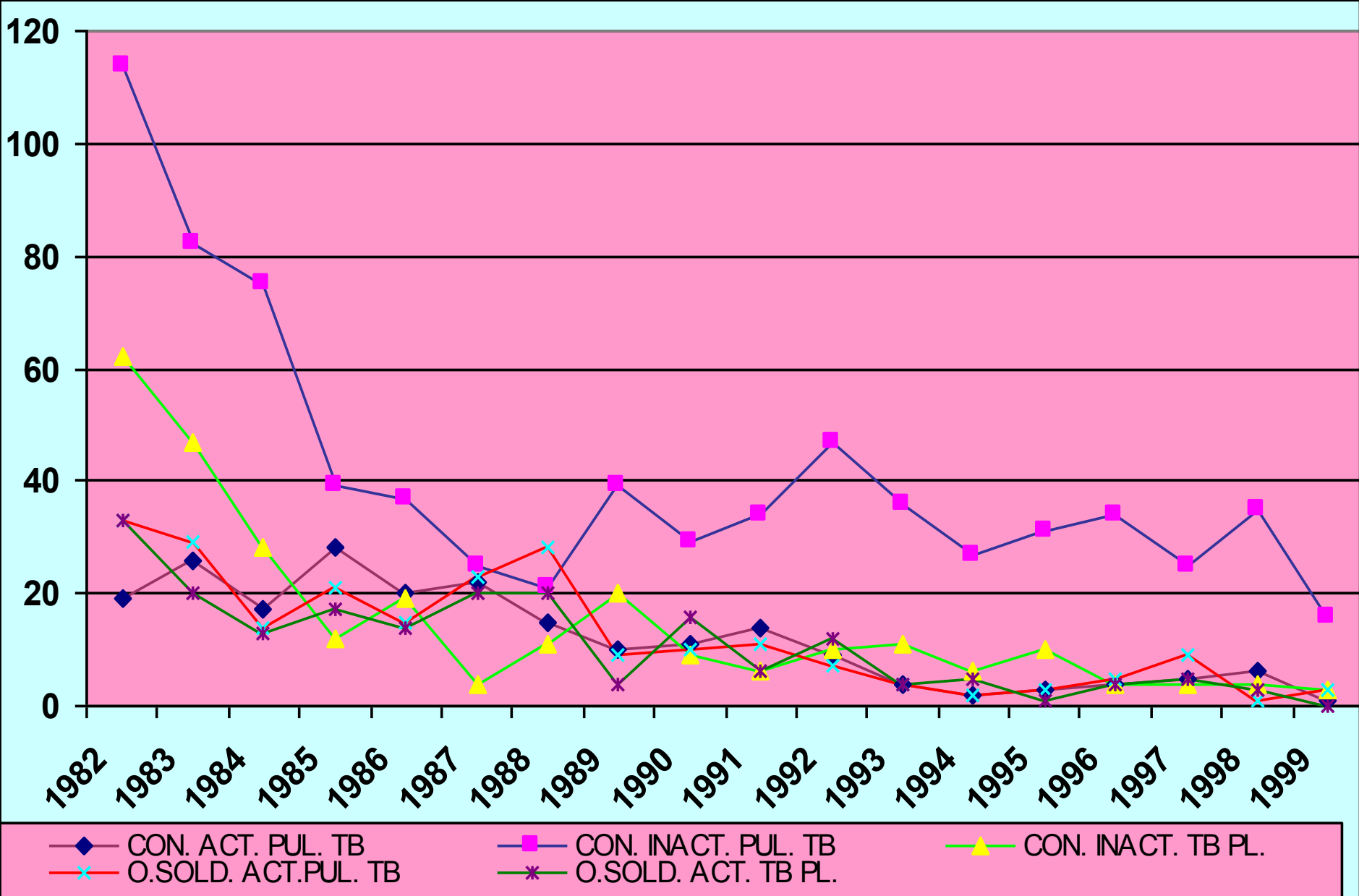
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙ

ΣΥΝΟΛΟ ΝΟΣΗΛΕΥΘΕΝΤΩΝ ΣΤΟ 401 ΓΣΝΑ ΜΕ ΕΝΕΡΓΟ ΤΒΣ ΠΝΕΥΜΟΝΩΝ-ΠΛΕΥΡΙΤΙΔΑ

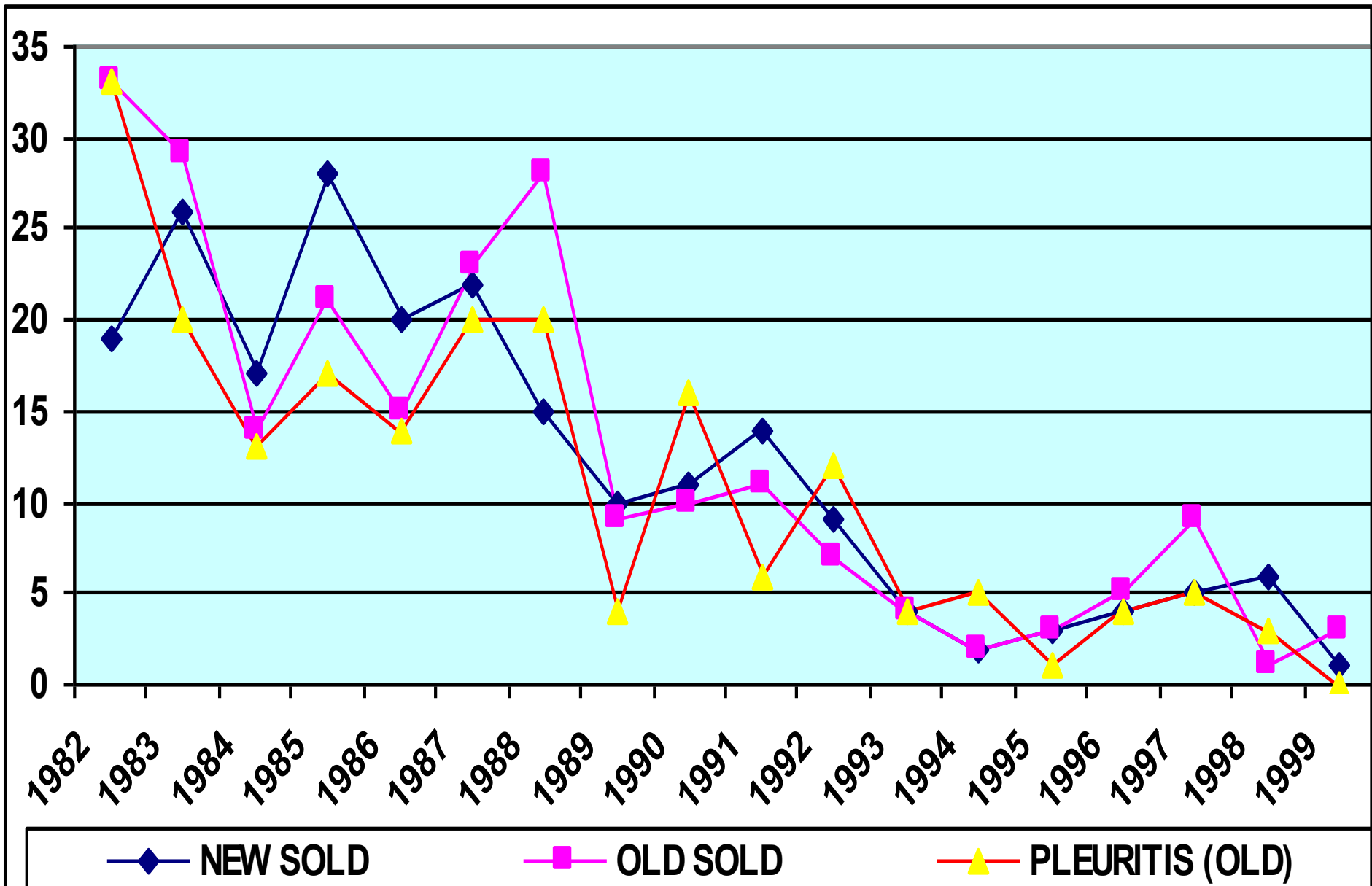
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ Ι

ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΤΒC

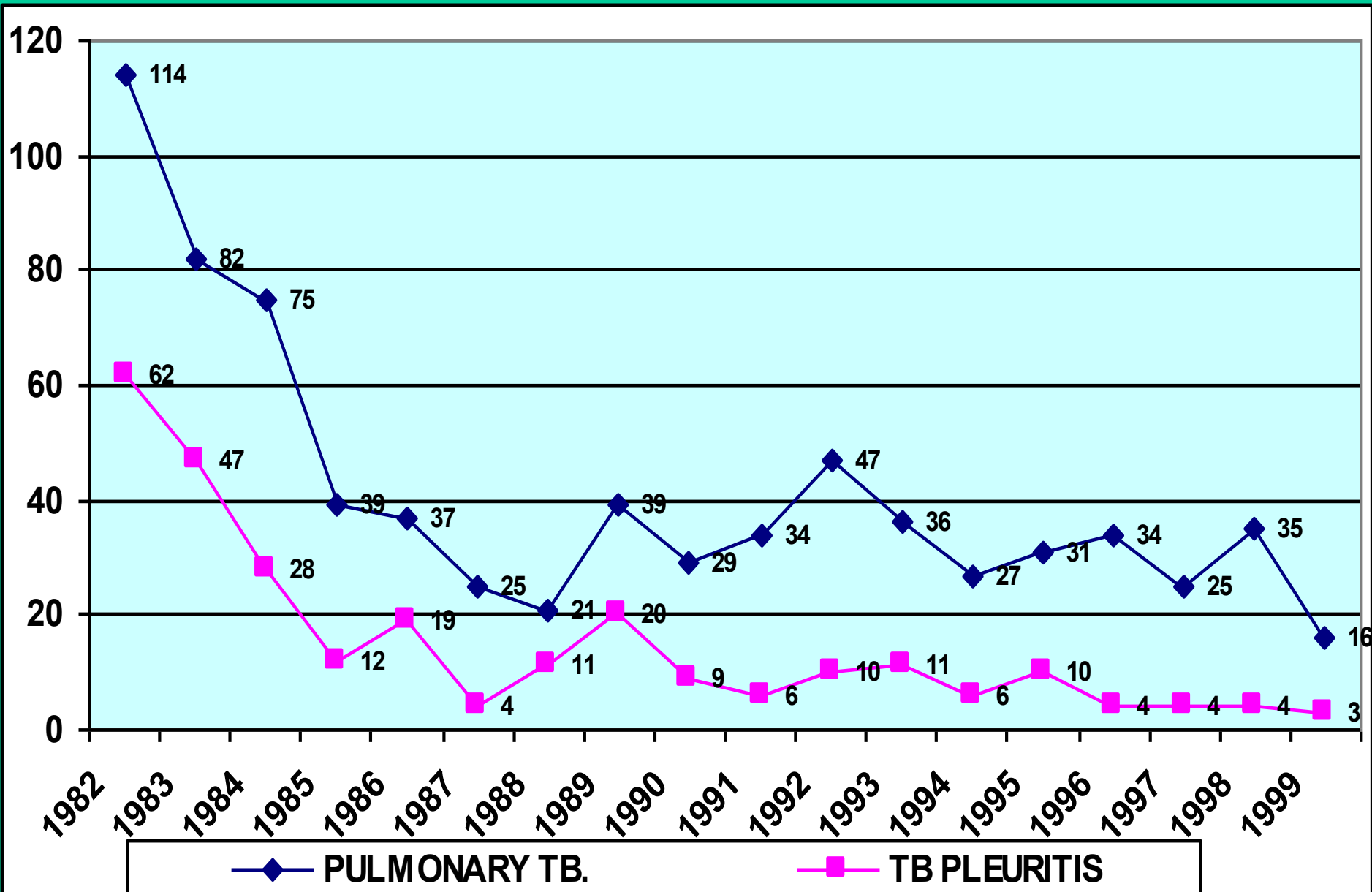
ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΙΙΙ

ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΕΝΕΡΓΟ ΤΒΣ

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ IV

ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΟΙ ΜΕ ΑΝΕΝΕΡΓΟ ΤΒΣ

ΠΙΝΑΞ Ι

ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ

ΕΤΟΣ	ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΟΙ			ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ	
	ΕΝΕΡΓΟΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΟΣ		ΕΝΕΡΓΟΣ	
ΔΙΑ-ΓΝΩΣΗΣ	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΤΒ ΠΛΕΥΡ.	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΤΒ ΠΛΕΥΡ.
1982	19	114	62	33	33
1983	26	82	47	29	20
1984	17	75	28	14	13
1985	28	39	12	21	17
1986	20	37	19	15	14
1987	22	25	4	23	20
1988	15	21	11	28	20
1989	10	39	20	9	4
1990	11	29	9	10	16
1991	14	34	6	11	6
1992	9	47	10	7	12
1993	4	36	11	4	4
1994	2	27	6	2	5
1995	3	31	10	3	1
1996	4	34	4	5	4
1997	5	25	4	9	5
1998	6	35	4	1	3
1999	1	16	3	3	0
ΣΥΝΟΛΟ	216	746	270	227	197

**ΠΙΝΑΞ ΙΙΙ
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΘΕΝΩΝ ΜΕ ΤΒC**

ΕΤΟΣ	ΝΕΟΣΥΛΛΕΚΤΟΙ			ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΕΣ	
ΔΙΑ-ΓΝΩΣΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ	ΑΝΕΝΕΡΓΟΣ		ΕΝΕΡΓΟΣ	
	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΤΒ ΠΛΕΥΡ.	ΠΝΕΥΜ. ΤΒ	ΤΒ ΠΛΕΥΡ
1982	19	114	62	33	33
1983	26	82	47	29	20
1984	17	75	28	14	13
1985	28	39	12	21	17
1986	20	37	19	15	14
1987	22	25	4	23	20
1988	15	21	11	28	20
1989	10	39	20	9	4
1990	11	29	9	10	16
1991	14	34	6	11	6
1992	9	47	10	7	12
1993	4	36	11	4	4
1994	2	27	6	2	5
1995	3	31	10	3	1
1996	4	34	4	5	4
1997	5	25	4	9	5
1998	6	35	4	1	3
1999	1	16	3	3	0
ΣΥΝΟΛΟ	216	746	270	227	197

ΠΙΝΑΞ II

ΝΟΣΗΡΟΤΗΣ ΤΒΣ ΑΠΟ 1975 - 2000

